

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра готельно-ресторанної справи та туризму

Кафедра геодезії та картографії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор ННІ

освіти і туризму

Іван ГРИЦЕНКО

_____ 2024 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри готельно-ресторанної
справи та туризму

Протокол № 21 від 05.06 2024 р.

Завідувачка кафедри, д.е.н., професор

Світлана Мельниченко Світлана МЕЛЬНИЧЕНКО

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри геодезії та картографії

Протокол № 10 від 20.05.2024 р.

Завідувач кафедри, д.геогр.н., проф.

Іван Ковальчук Іван КОВАЛЬЧУК

“РОЗГЛЯНУТО”

Гарант освітньої програми Туризм

Ірина Кудінова к.е.н., доц. Ірина КУДІНОВА

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Туристичне країнознавство

Галузь знань 24 Сфера обслуговування

Спеціальність 242 – Туризм і рекреація

Освітня програма Туризм

Факультет (ННІ) Неперервної освіти і туризму; Землепорядкування

Розробники: Ковальчук І.П., завідувач кафедри геодезії та картографії, доктор географічних наук, професор; доктор філософії, ст. викладач Ковальчук І.В.

(посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни Туристичне країнознавство
(назва)

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>Бакалавр</i>	
Спеціальність	<i>242 Туризм і рекреація</i>	
Освітня програма	<i>Туризм</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	3	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	1	3
Семестр	2	6
Лекційні заняття	<i>30 год.</i>	<i>6 год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>30 год.</i>	<i>8 год.</i>
Лабораторні заняття	<i>- год.</i>	<i>- год.</i>
Самостійна робота	<i>60 год.</i>	<i>106 год.</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	<i>4 год.</i>	

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета - сформувати у студентів професійні знання й уміння стосовно сутності туристичного країнознавства, його основних завдань, методів та особливостей дослідження туристичного потенціалу країн світу і регіонів, оцінювання та використання ними туристичного потенціалу і практичної організації туризму в них.

Завдання курсу полягає у формуванні в студентів узагальнюючого розуміння теоретичних і практичних питань організації туризму в регіонах і країнах Світу, методик і методів оцінювання складових рекреаційно-туристичного потенціалу та рівня організації і стану та перспектив розвитку туризму в регіонах і країнах Світу, впливаючих на нього чинників та умов.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи екологічних та туризмознавчих наук, з урахуванням принципів збалансованого природокористування, в тому числі на природоохоронних територіях та у сільській місцевості.

загальні компетентності :

К01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

К02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

К03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

К09. Здатність виявляти, ставити і вирішувати проблеми

К10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

К12. Навички міжособистісної взаємодії

спеціальні (фахові) компетентності:

К15. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності

К16. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

К17. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій

К19. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів

К20. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного)

К24. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал

К26. Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу

К28. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.

ПР04. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.

ПР05. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.

ПР14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти;
- скороченого терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовний модуль 1. Теоретичні основи туристичного країнознавства														
Тема 1. Туристичне країнознавство як наукова дисципліна й окремий напрям досліджень туризму країн світу (КС). Об'єкт, предмет та основні завдання цієї дисципліни.	1	8	2	2			4			2				25
Тема 2. Теоретико-методологічна база досліджень туризму у КС. Види і форми туризму у КС. Система основних методів досліджень туризму	2	8	2	2			4			2	2			25
Тема 3. Умови і фактори розвитку туризму у КС	3	8	2	2			4							
Тема 4. Туристичні потоки КС. Часова динаміка, структурний та геопросторовий розподіл туристичного потоку	4	8	2	2			4							
Тема 5. Туристично-ресурсний потенціал країн Світу	5	8	2	2			4							
Тема 6. Геотуристичні аспекти організації та функціонування	6	8	2	2			4							

підприємств санаторно-курортного господарства, тимчасового проживання, харчування й дозвілля туристів у КС													
Разом – зм. Модуль 1	48	12	12			24		4	2				50
Змістовний модуль 2. Туристичний потенціал та індустрія туризму у країнах Світу													
Тема 7. Географічний аналіз та оцінка туристичного потенціалу у країнах Світу	7	8	2	2			4						
Тема 8. Географія туристичної інфраструктури країн Світу.	8	8	2	2			4						
Тема 9 Рекреаційно-туристське районування Світу. Основні схеми районування	9	8	2	2			4			2			50
Тема 10. Тенденції розвитку туризму. Головні туристичні регіони. Міжнародні туристичні потоки Світу	10	8	2	2			4						
Разом – зм. модуль 2	32	8	8			16			2				50
Змістовний модуль 3. Сучасний стан, напрями та перспективи розвитку туризму у регіонах Світу													
Тема 11. Географія туризму Європи	11	8	2	2			4		2	2			32
Тема 12. Географія туризму Азії	12	8	2	2			4			2			32
Тема 13. Географія туризму Африки	13	8	2	2			4						
Тема 14. Географія туризму Америки	14	8	2	2			4						
Тема 15. Географія туризму Австралії та Океанії	15	8	2	2			4						

Разом – зм. модуль 3	40	10	10			20		2	4			64
Усього годин	120	30	30			90		6	8			164

3. Теми практичних, семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Наукові та методичні засади туристичного країнознавства	10
2	Класифікація видів сучасного туризму країн і регіонів світу як об'єкт туристичного країнознавства	10
3	Внутрішній та зовнішній туризм країн світу, методичні засади засади його досліджень	5
4	Чинники розвитку туризму в країнах світу	5
5	Географія туризму країн Європи (Європейського туристичного регіону)	10
6	Географія туризму країн Азії, Австралії та Океанії (Азійсько-Тихоокеанського туристичного регіону)	10
7	Географія туризму країн Північної та Південної Америки (Американського туристичного регіону)	10
8	Географія туризму країн Африки і Близького Сходу	10
1-8	Всього	70

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Термінологія туристичного країнознавства	10
2	Підготовка термінів до Глосарію в модуль 1	10
3	Конспект тем 1-5	10
4	Підготовка термінів до Глосарію в модуль 2	10
5	Скласти хмару термінів до теми "Туристичні потоки країни" за варіантами	10
6	Конспект тем 6-1	10

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати;
- захист практичних робіт;
- інші види.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);

- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- інші види.

7. Методи оцінювання.

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- реферати, есе;
- захист практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах
- інші види.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни Туристичне країнознавство на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1405> ;
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1405>);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти;

10. Рекомендовані джерела інформації

1. **Ковальчук І.П., Богданець В.А.** Практичні роботи з дисципліни «Географія туризму: **Туристичне країнознавство**» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня освіти галузі знань 24 «Сфера обслуговування» спеціальності 242 «Туризм». Київ: НУБіП, **2020**. 64 с.
2. **Макієнко О. А.** **Туристичне країнознавство.** Методичні рекомендації до семінарських занять та самостійної роботи студентів закладів вищої освіти спеціальності «Туризм». Херсон, **2019**. 80 с.
3. **Смаль І. В.** Туристичні ресурси світу. Ніжин: Вид-во Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, **2020**. 336 с.
4. **Туристичне країнознавство** : методичні рекомендації до вивчення дисципліни (для студентів спеціальності 242 «Туризм») / укл. Г. І. Гапоненко, А. Ю. Парфіненко. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, **2020**. – 50 с.
5. **Шуканова А.А.** **Туристичне країнознавство.** Методичні рекомендації з освоєння дисципліни для студентів II курсу спеціальності 242 Туризм. Полтава, Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка, **2019**. 24 с.
6. Географічне країнознавство: підручник /Я.Б.Олійник, Б.П.Яценко, О.О.Любіцева; за наук ред. проф. Я.Б.Олійника, Б.П.Яценка. К.: ВПЦ «Київський університет», 2015. 911 с.
7. Бейдик О. О. Навчально-методичний комплекс дисципліни “Географія туризму” для студентів спеціальності “Туризм” спеціалізації “Міжнародний туризм”. К.: ВГЛ “Обрії”, 2007. 108 с.
8. Борушак М. Проблеми формування стратегії розвитку туристичних регіонів: Монографія. Львів: ІРД НАНУ, 2006. 288 с.
9. Вишневська О. О., Парфіненко А. Ю., Сідоров В. І. Туристичне країнознавство : підручник / О. О. Вишневська, А. Ю. Парфіненко, В. І. Сідоров. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. 594 с.; іл.
10. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні: Навч. посібник. Чернівці: Зелена Буковина, 2003. 312 с.
11. **Стафійчук В.І., Малиновська О.Ю.** **Туристичне країнознавство.** Навчальний посібник. Вид-во ОЛДІ ПЛЮС, **2020**. 808 с.
12. Туристичне країнознавство: Навчальний посібник / За ред. В.Ф.Семенова. Одеса, «Атлант» ОДЕУ, 2010 . 340 с.

Інформаційні ресурси

1. Електронний варіант розширеного плану-конспекту лекцій з Туристичного країнознавства. Електронний ресурс: <http://www.tourism.puet.edu.ua/files/lic2016bac/tk3.pdf>
2. "Туризм і відпочинок" noreply@mirvokrugnas.com ; http://tourlib.net/books_ukr/smal.htm ; <http://tourlib.net/turukr.htm>
3. Все про туризм. Туристична бібліотека. – <http://tourlib.net/>
4. Державна служба туризму та курортів. – www.tourism.gov.ua
5. Всесвітня туристична організація. – <https://intent.press/publications/world/2023/oon-vsesvitnya-turistichna-organizaciya/>

Лектор – Ковальчук І.П., завідувач кафедри геодезії та картографії, доктор географічних наук, професор. Практичні заняття - Ковальчук І.В., доктор філософії, ст. викладач кафедри готельно-ресторанної справи та туризму